

ด่วนที่สุด

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ ส่วนผลิตกล้าไม้ ฝ่ายบริหารทั่วไป โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๒๙๒-๓ ต่อ ๕๕๑๙, ๕๕๔๖

ที่ ทส ๑๖๐๘.๔ / ๒๒๕

วันที่ ๘

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๔

เรื่อง ขอส่งสำเนาหนังสือ จำนวน ๒ ฉบับ

เรียน หัวหน้าฝ่ายทุกฝ่าย

หัวหน้าศูนย์เพาะชำกล้าไม้ทุกศูนย์

ส่วนผลิตกล้าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือ จำนวน ๒ ฉบับ ดังนี้

๑. หนังสือกรมป่าไม้ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๖.๒๒/๒๐๘๘ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง รายงานผลการลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนผู้ประสบอุทกภัย ณ จังหวัดนครศรีธรรมราชของนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี และผลการลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการน้ำจังหวัดพะเยาของรองนายกรัฐมนตรีนายกรัฐมนตรี

๒. หนังสือสำนักแผนงานและสารสนเทศ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๖.๒๒/ว ๑๙๕ ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรียนมาเพื่อทราบและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้สามารถเปิดดูเอกสารแนบท้ายได้ที่เว็บไซต์ส่วนผลิตกล้าไม้ <http://new.forest.go.th/nursery/>

(นายสิทธิพงษ์ โกวพัฒน์กิจ)
เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนผลิตกล้าไม้

ฝ่ายบริหารทั่วไป
เลขที่รับ 246
วันที่ ๒๒ ก.พ. ๒๕๖๔
เวลา

ส่วนผลิตกล้าไม้
เลขที่รับ 471
วันที่ ๒๒ ก.พ. ๒๕๖๔
เวลา

เลขที่ ๒๔๕
วันที่ ๒๒ ก.พ. ๒๕๖๔
เวลา

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมป่าไม้ สำนักแผนงานและสารสนเทศ โทร. ๐ ๒๕๖๑ ๔๘๔๒

ที่ ทส ๑๖๐๖.๒๒/ ๒๐๙๘ วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนผู้ประสบอุทกภัย ณ จังหวัดนครศรีธรรมราชของนายกรัฐมนตรีย
และผลการลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการน้ำจังหวัดพะเยาของรองนายกรัฐมนตรี

เรียน ผู้อำนวยการสำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่า
ผู้อำนวยการสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช)

กรมป่าไม้ขอส่งสำเนาหนังสือ สำนักแผนงานและสารสนเทศ ด่วนที่สุด ที่ ทส ๑๖๐๖.๒๒/๑๙๐ ลงวันที่
ลงวันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง รายงานผลการลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนผู้ประสบอุทกภัย ณ จังหวัด
นครศรีธรรมราชของนายกรัฐมนตรีย และผลการลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการน้ำจังหวัดพะเยาของ
รองนายกรัฐมนตรี เรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรียที่เกี่ยวข้อง และ
รายงานผลการดำเนินงานให้สำนักแผนงานและสารสนเทศทราบด้วย

(นายสมศักดิ์ สรรพโกศลกุล)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้

เรียน
นายก.ส.
(นายทฤฎษ์ ไชย)
ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่า
- ๑ ก.พ. ๒๕๖๔

ฝ่ายบริหารทั่วไป
(นายสิทธิพงษ์ ไกรพัฒนกิจ)
เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนผลิตกล้าไม้

เรียน นอ.สรพ.
- เพื่อโปรดพิจารณา
- เพื่อดำเนินการต่อไป

จนท.
- ส.พ.
๒๒ ๖๔

(นายอานนท์ ธีระปรีดาภิรักษ์)
ผู้อำนวยการส่วนแผนงาน
- ๑ ก.พ. ๒๕๖๔

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

กองรองอธิบดีกรมป่าไม้ (นายสมศักดิ์)

เลขรับ.....๒๒๕

วันที่รับ.....๒๘ ม.ค. ๒๕๖๔

เวลา.....๐๘.๕๐

ส่วนราชการ สำนักแผนงานและสารสนเทศ ส่วนแผนงานและงบประมาณ โทร. ๕๐๓๔

ที่ ทส ๑๖๐๖.๒๒/๑๕๐

วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนผู้ประสบอุทกภัย ณ จังหวัดนครศรีธรรมราชของนายกรัฐมนตรีย และผลการลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการน้ำจังหวัดพะเยาของรองนายกรัฐมนตรีย

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ รองปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม (นายรัชฎา สุริยกุล ณ อยุธยา) ปฏิบัติราชการแทนปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ได้โปรดมีบันทึกสั่งการ ลงวันที่ ๑๓ มกราคม ๒๕๖๓ ท้ายหนังสือสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ที่ นร ๑๔๐๔/ว ๑๘๕ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง รายงานผลการลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนผู้ประสบอุทกภัย ณ จังหวัดนครศรีธรรมราชของนายกรัฐมนตรีย และผลการลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการน้ำจังหวัดพะเยาของรองนายกรัฐมนตรียความว่า “มอบ ทน/ปม/อส” พิจารณา

๑.๒ รองอธิบดี (นายสมศักดิ์ สรรพโกศลกุล) ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมป่าไม้ ได้โปรดมีบันทึกสั่งการ ลงวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๖๔ เรื่อง รายงานผลการลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนผู้ประสบอุทกภัย ณ จังหวัดนครศรีธรรมราชของนายกรัฐมนตรีย และผลการลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการน้ำจังหวัดพะเยาของรองนายกรัฐมนตรีย ความว่า “สผส.พิจารณาดำเนินการ” นั้น

๒. ข้อเท็จจริง

สำนักแผนงานและสารสนเทศขอเรียนว่า นายกรัฐมนตรีย (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนผู้ประสบอุทกภัย ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชและหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมต้อนรับ และรายงานสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ และรองนายกรัฐมนตรีย (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายและหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมการประชุมและรายงานสรุปผลการดำเนินงานโดยมีข้อสั่งการมอบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาแก้มลิงบริเวณพรุควนเคื่อง

๓. ระเบียบและคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

คำสั่งกรมป่าไม้ที่ ๑๙๖/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๔ เรื่อง มอบอำนาจให้รองอธิบดีกรมป่าไม้สั่งและปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้ มอบอำนาจให้รองอธิบดีกรมป่าไม้ปฏิบัติราชการแทนในการสั่งการอนุญาต การอนุมัติ การปฏิบัติราชการ หรือการดำเนินการอื่นใดที่อธิบดีกรมป่าไม้จะพึงปฏิบัติหรือดำเนินการตามกฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งใด หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องใด ถ้ากฎหมาย กฎ ระเบียบ ประกาศ หรือคำสั่งนั้น หรือมติคณะรัฐมนตรีในเรื่องนั้น มิได้กำหนดเรื่องการมอบอำนาจไว้เป็นอย่างอื่น หรือมิได้ห้ามเรื่องการมอบอำนาจไว้ ...

๒.ให้รอง...

๒. ให้รองอธิบดีกรมป่าไม้ (นายสมศักดิ์ สรรพโกศลกุล) เลขที่ตำแหน่ง ๘๕ สั่งและปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมป่าไม้ ในงานซึ่งเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของสำนักแผนงานและสารสนเทศ (ยกเว้นงานด้านแผนงานและงบประมาณ)

๔. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

สำนักแผนงานและสารสนเทศพิจารณาแล้ว เห็นควรมอบสำนักป้องกันรักษาป่าและควบคุมไฟป่า สำนักส่งเสริมการปลูกป่า และสำนักจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ ๑๒ (นครศรีธรรมราช) เพื่อโปรดทราบและพิจารณาดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรีในส่วนที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเป็นอำนาจของรองอธิบดีกรมป่าไม้ที่กำกับสำนักแผนงานและสารสนเทศดำเนินการได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณา หากเป็นการชอบแล้วขอได้โปรดลงนามในหนังสือที่แนบมาพร้อมนี้ หรือหากเห็นเป็นประการใดขอได้โปรดสั่งการ

ส.ค. ๒๕๖๔
รองอธิบดีกรมป่าไม้

(นางวรารัตน์ ธนะกิจรุ่งเรือง)

ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ

๒๘ ม.ค. ๒๕๖๔

(นายสมศักดิ์ สรรพโกศลกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

ห้องรองอธิบดีกรมป่าไม้ (นายสมศักดิ์)
เลขรับ..... ๑๑๒
ปฏิทินรับ..... ๑ ๘ ม.ค. ๒๕๖๔
เวลา..... ๑๐.๑๘

ฉบับที่ ๒๑๔๑

15 ม.ค. 2564

13.47

สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม
เลขรับ..... 1076
วันที่..... 13 ม.ค. 2564
เวลา..... 14.03.07

ที่ นร ๑๔๐๔/๑๑๘๕
ส่วนแผนงานและงบประมาณ
เลขที่..... ๒๓๗
วันที่..... ๑ ๘ ม.ค. ๒๕๖๔
เวลา..... ๑๖.๕๐

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ
๘๘/๑๖๘-๑๗๐ ถนนวิภาวดีรังสิต

เขตหลักสี่ กทม. ๑๐๒๑๐ 103
เลขรับ.....
วันที่..... ๑ ๘ ม.ค. ๒๕๖๔
เวลา..... 14.40.๔

๑๑ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง รายงานผลการลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนผู้ประสบอุทกภัย ณ จังหวัดนครศรีธรรมราชของนายกรัฐมนตรีย
และผลการลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการน้ำจังหวัดพะเยาของรองนายกรัฐมนตรี

เรียน ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

ตามที่นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) ลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนผู้ประสบอุทกภัย ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดนครศรีธรรมราชและหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมต้อนรับ และรายงานสถานการณ์อุทกภัยในพื้นที่ และรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจังหวัดพะเยา เมื่อวันที่ ๗ ธันวาคม ๒๕๖๓ โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา ผู้ว่าราชการจังหวัดเชียงรายและหัวหน้าส่วนราชการที่เกี่ยวข้องร่วมการประชุมและรายงานสรุปผลการดำเนินงาน นั้น

สำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ ขอสรุปประเด็นสาระและข้อสั่งการเชิงนโยบาย ดังนี้

๑. นายกรัฐมนตรีลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนผู้ประสบอุทกภัย ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช

นายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย (พลเอก อนุพงษ์ เผ่าจินดา) ลงพื้นที่เยี่ยมประชาชนผู้ประสบอุทกภัย ณ จังหวัดนครศรีธรรมราช และรับฟังการบรรยายสรุปสถานการณ์อุทกภัย ณ ศูนย์ศิลปาชีพบ้านเนินธัมมัง พร้อมทั้งมอบเครื่องอุปโภค - บริโภคให้แก่ประชาชนผู้ประสบอุทกภัย โดยมีข้อสั่งการ ดังนี้

๑.๑ มอบสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ บูรณาการแผนงานและงบประมาณ เพื่อแก้ปัญหาระยะสั้น (การซ่อมแซมอาคารบังคับน้ำ การขุดลอก) ระยะกลางและระยะยาวทั้งระบบ ให้หน่วยงานปรับแผนงานหากไม่เพียงพอหรือมีความจำเป็น ให้เสนอขอรับงบกลางปี ๒๕๖๔

* ๑.๒ มอบกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พัฒนาแก้มลิงบริเวณพรุควนเคร็ง

๑.๓ มอบกรมชลประทาน ดำเนินการ ดังนี้

๑) เร่งรัด ศึกษา สำรวจ และออกแบบประตูระบายน้ำเปี้ยะ อำเภอปากพนัง ภายใน ๓ เดือน และเสนอของบประมาณในการก่อสร้าง

๒) เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ได้แก่ แหล่งเก็บกักน้ำต่าง ๆ โดยเฉพาะโครงการบรรเทาอุทกภัยเมืองนครศรีธรรมราช อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

๑.๔ มอบกรมทางหลวงชนบทบูรณาการร่วมกับกรมชลประทาน ปรับปรุงยกระดับถนนสายบ้านเนินธัมมัง และก่อสร้างอาคารควบคุมน้ำ เพื่อเก็บกักไว้ใช้ในฤดูแล้ง

๒. รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ลงพื้นที่ติดตามการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจังหวัดพะเยา

รองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) เป็นประธานการประชุมติดตามการพัฒนาแก้มลิงพะเยาอย่างยั่งยืน ณ ศาลากลางจังหวัดพะเยา ร่วมกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยมีข้อสั่งการ ดังนี้

๒.๑ มอบสำนักงาน...

๒.๑ มอบสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ พิจารณาแต่งตั้งคณะทำงาน พัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูกว๊านพะเยา ภายใต้คณะอนุกรรมการบริหาร พัฒนา อนุรักษ์ ฟื้นฟูแหล่งน้ำธรรมชาติและแม่น้ำ ลำคลอง ด้านการพัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรน้ำ เพื่อกำกับและขับเคลื่อนแผนงาน ตามแผนแม่บทการบริหาร จัดการทรัพยากรน้ำ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ไปสู่การปฏิบัติให้ได้ตามเป้าหมาย

๒.๒ มอบกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกับกระทรวงมหาดไทย และกระทรวงทรัพยากร ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กำหนดรูปแบบ การบริหารจัดการน้ำ การเพาะพันธุ์สัตว์น้ำ การเพาะปลูกและ ควบคุมการใช้ประโยชน์ที่ดินให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด

๒.๓ มอบกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬาและกรมทางหลวงชนบท พัฒนาระบบเส้นทาง และส่งเสริมรูปแบบการท่องเที่ยวกว๊านพะเยา เพื่อเป็นแหล่งสร้างรายได้ให้แก่จังหวัดพะเยา

๒.๔ มอบกรมประมงกับจังหวัดพะเยา หาแนวทางในการลดขั้นตอน เพื่อเร่งรัดให้ การขับเคลื่อนตามแผนแม่บทฯ มีความคล่องตัวยิ่งขึ้น

๒.๕ มอบกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นร่วมกับองค์การบริหารน้ำเสีย กำหนดรูปแบบ ระบบบำบัดน้ำเสียในพื้นที่โดยรอบ ให้สามารถรองรับปริมาณน้ำเสียที่จะส่งผลกระทบต่อกว๊านพะเยา

๒.๖ มอบสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ เป็นเจ้าภาพในการบูรณาการหน่วยงานจัดทำ แผนหลักหนองเล็งทราย และตั้งกรอบวงเงินให้ครอบคลุมการพัฒนาในทุกด้านแบบเบ็ดเสร็จ

๒.๗ มอบกรมชลประทานเร่งรัดดำเนินการโครงการพัฒนาแหล่งน้ำตามพระราชดำริในพื้นที่ จังหวัดพะเยาทั้งหมดให้แล้วเสร็จตามแผน

ในการนี้ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดการดำเนินการตามข้อสั่งการของนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา) และรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ)

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

๒ ๑๓ ๑๓๓ - ๑๓๓๑๓๓

๑๓๓๑

(นายสมเกียรติ ประจำวงษ์)

เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ

(นายสมศักดิ์ สรรพโกศลกุล)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมป่าไม้

๑ ๘ ม.ค. ๒๕๖๔

๑๓๓ ๓๓/๑๓/๐๓

๑๓๓๓

๑๓๓๓๓๓

(นายวิมล งามเมือง)

รองปลัดกระทรวง ประโยชน์

ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและ

๑๓๓๓๓๓๓๓

๑๓๓๓๓๓

(นางวิมล งามเมือง)

ผู้อำนวยการสำนักงานและสารสนเทศ

๑ ๘ ม.ค. ๒๕๖๔

ส่วนที่สี่

บันทึกข้อความ

ส่วนผลิตกล้าไม้
เลขที่รับ ๔๐๐
วันที่ ๑ กพ. ๒๕๖๕
เวลา

ตามคำสั่งเจ้าพนักงาน
เลข 837
วันที่ ๒๕ ม.ค. ๒๕๖๕
เวลา

ส่วนราชการ สำนักแผนงานและสารสนเทศ ส่วนแผนงานและงบประมาณ โทร. ๕๐๓๔

ที่ ทส ๑๖๐๖.๒๒/ก๑๙๕

วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๖๕

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{๒.๕}) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

เรียน ผู้อำนวยการสำนักทุกสำนัก
ผู้อำนวยการกองการอนุญาต
ผู้อำนวยการศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร
ผู้อำนวยการกลุ่มนิติการ
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาระบบบริหาร
ผู้อำนวยการกลุ่มตรวจสอบภายใน
ผู้อำนวยการกลุ่มงานคุ้มครองจริยธรรมกรมป่าไม้

ฝ่ายบริหารทั่วไป
เลขที่รับ 236-
วันที่ ๒ กพ. ๒๕๖๕

สำนักแผนงานและสารสนเทศขอส่งสำเนาหนังสือ กรมควบคุมมลพิษ ส่วนที่สี่ ที่ ทส ๐๓๐๖/ว ๑๐๔ ลงวันที่ ๒๐ มกราคม ๒๕๖๕ เรื่อง ขอความอนุเคราะห์พิจารณารายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{๒.๕}) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาเสนอความเห็นเกี่ยวกับรายงานการพิจารณาศึกษา เรื่อง ปัญหาฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{๒.๕}) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งสำนักแผนงานและสารสนเทศ ภายในวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๖๕ หรือ E-mail bp_rfd@hotmail.com ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดข้อมูลได้จาก QRCode ปรากฏตามเอกสารที่แนบมาพร้อมนี้

เรียน

นายพงศ์ ไชโย

(นายพงศ์ ไชโย)

ผู้อำนวยการสำนักส่งเสริมการปลูกป่า
๒๘ ม.ค. ๒๕๖๕

(นางวรารรณ ธนะกิจรุ่งเรือง)

ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและสารสนเทศ

ฝ่ายบริหารทั่วไป

(นายสิทธิพงษ์ โกวิทมนกิจ)

เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการส่วนผลิตกล้าไม้

๒๕๖๕
๒-๒-๖๕

(นายอานนท์ อธิระรัตนันท์)

ผู้อำนวยการสำนักแผนงาน
๒๘ ม.ค. ๒๕๖๕

ตัวหนังสือ

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ กรมควบคุมมลพิษ กองจัดการคุณภาพอากาศและเสียง โทร. ๐ ๒๒๕๘ ๒๕๖๔ โทรสาร. ๐ ๒๒๕๘ ๕๓๔๙

ที่ ทส ๐๓๐๖/ ๖๖๐๙

วันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๔

เรื่อง ขยะความอนุเคราะห์พิจารณารายงานการพิจารณาเรื่อง ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5})

ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ของคณะกรรมการพิจารณาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร

เรียน อธิบดีกรมป่าไม้

วันที่ 26 ม.ค. 2564

๑. เรื่องเดิม

หนังสือรายนามเลขที่การคณะรัฐมนตรี ที่ นร ๐๔/๐๓/๓๓๐๐๘ ลงวันที่ ๓๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๓ สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี แจ้งคำสั่งรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) ให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นหน่วยงานหลักรับรายงานและข้อสังเกตของคณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ไปพิจารณาร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีต่อไป

๒. ข้อเท็จจริง

กรมควบคุมมลพิษ พิจารณาแล้ว เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามคำสั่งของรองนายกรัฐมนตรี (พลเอก ประวิตร วงษ์สุวรรณ) จึงขอความอนุเคราะห์หน่วยงานพิจารณาจากงานพร้อมข้อสังเกตของคณะกรรมการฯ ดังกล่าว และโปรดส่งให้กรมควบคุมมลพิษ ภายในวันที่ ๒๔ มกราคม ๒๕๖๔ เพื่อนำมาสรุปผลการพิจารณาหรือผลการดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวในภาพรวม แล้วนำส่งให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ต่อไป

๓. ข้อเสนอเพื่อพิจารณา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

เรียน ท่าน อปม.

เพื่อโปรดพิจารณา

(นายบรรยง กาการ)
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
๒๒ ม.ค. ๒๕๖๔

(นางสาวสุทธา อินทองแก้ว)

ผู้อำนวยการสำนักงานและงบประมาณ

๒๖ ม.ค. ๒๕๖๔

(นายสมศักดิ์ เพ็ชรสุวรรณ)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

ส่วนแผนงานและงบประมาณ

(นางวราวรรณ ธนะกิจรุ่งเรือง)

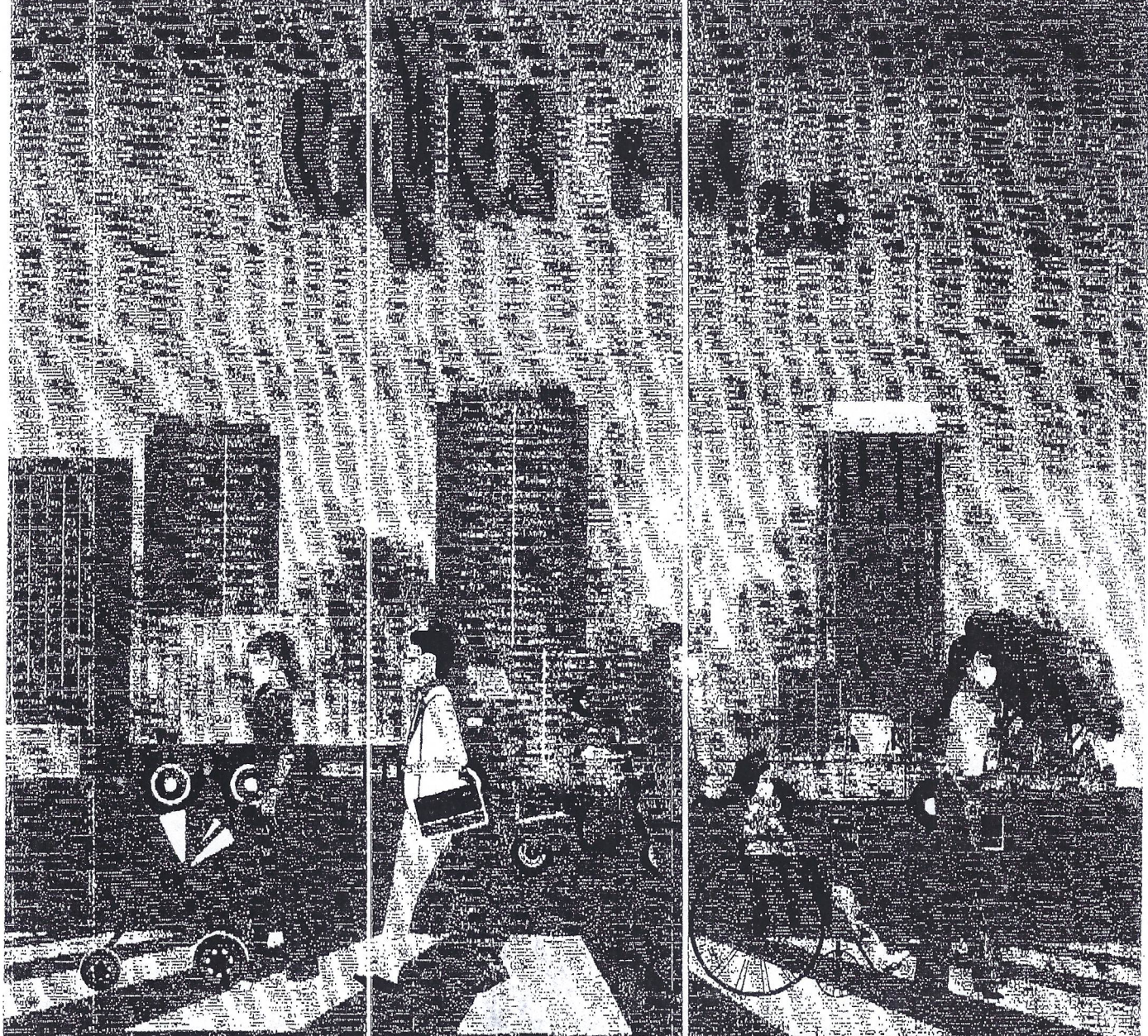
ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและงบประมาณ

(นายสมศักดิ์ สรรพโกศลกุล)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมป่าไม้
๒๕ ม.ค. ๒๕๖๔

๒๗/๑/๖๔

รายงานการพิจารณาศึกษา
เรื่อง ปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5})
ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล
โดย คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา

<https://shorturl.asia/DcES3>

สำนักกรรมการ ๑
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

บทสรุปผู้บริหาร

ความเข้มข้นเฉลี่ยรายปีของฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในภาพรวมของเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลมีค่าลดลงตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๕๖ เป็นต้นมา โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ มีค่าเท่ากับ ๒๖ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งเกินค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปของประเทศไทย (๒๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) อยู่ ๑ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร อย่างไรก็ตาม กรุงเทพมหานครและปริมณฑลยังคงมีปัญหาค่าความเข้มข้นเฉลี่ยรายวันที่เกินค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปของประเทศไทย (๕๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร) ในช่วงฤดูหนาวระหว่างเดือนธันวาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ของทุกปี เนื่องจากสภาพอุตุนิยมวิทยาในบางช่วงบางเวลาที่ไม่เอื้อต่อการกระจายของสารมลพิษอากาศ เกิดการสะสมของฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในอากาศ ทำให้ความเข้มข้นเฉลี่ยรายวันมีค่าสูงขึ้นเกินค่ามาตรฐานเป็นระยะ ๆ

ในความเป็นจริงแล้ว ปัญหาหมอกพิษอากาศเป็นปัญหาเรื้อรังของกรุงเทพมหานครและปริมณฑลมานานกว่า ๒๕ ปี แล้ว มิใช่เพิ่งเกิดขึ้นในช่วงปีสองปีที่ผ่านมาเท่านั้น รัฐบาลที่ผ่านมาทุกรัฐบาลได้ดำเนินการมาตรการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาโดยตลอด ซึ่งทำให้คุณภาพอากาศในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลค่อย ๆ ดีขึ้นมาอย่างต่อเนื่อง ความเข้มข้นของสารมลพิษอากาศส่วนใหญ่ ได้แก่ สารตะกั่ว ก๊าซคาร์บอนมอนนอกไซด์ ก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ ก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน และฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๑๐ ไมครอน (PM₁₀) ลดลงอยู่ในเกณฑ์มาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปของประเทศไทย อย่างไรก็ตาม ยังมีสารมลพิษอากาศหลาย ๆ ประเภท ได้แก่ ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ก๊าซโอโซน และสารประกอบเบนซีน ที่ถึงแม้ว่าจะมีความเข้มข้นค่อย ๆ ลดลงก็ตาม แต่ก็ยังมีค่าเกินค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไปของประเทศไทย และก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนและผลกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ

ในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ผ่านมา ถึงแม้ว่าภาครัฐจะได้พยายามแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลแล้วก็ตาม แต่มาตรการต่าง ๆ ที่ดำเนินการในปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ส่วนใหญ่เป็นมาตรการเฉพาะกิจที่แก้ไขปัญหาที่ปลายเหตุ และหลาย ๆ มาตรการที่ดำเนินการ ช่วยลดการเกิดฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ได้น้อยมาก และไม่ได้ทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตาม ในระหว่าง ปี พ.ศ. ๒๕๖๒ ภาครัฐได้มีการดำเนินการเตรียมการเพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในช่วงวิกฤตที่จะเกิดขึ้นระหว่างเดือนธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ถึงเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๓ และเพื่อการแก้ไขปัญหาในระยะยาวต่อไป ซึ่งนำไปสู่มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหาหมอกพิษด้านฝุ่นละออง” พ.ศ. ๒๕๖๒ - ๒๕๖๗

เพื่อให้ทุกภาคส่วนใช้เป็นแนวทางปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละอองที่เกิดขึ้นในพื้นที่ต่าง ๆ ของประเทศไทย ได้แก่ พื้นที่ภาคเหนือ ๙ จังหวัด กรุงเทพมหานครและปริมณฑล พื้นที่เสี่ยงปัญหาหมอกควันภาคใต้ พื้นที่ตำบลหน้าพระลาน อำเภอลำลูกเกด จังหวัดสระบุรี พื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ที่เสี่ยงปัญหาฝุ่นละออง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผลเป็นรูปธรรม ทั้งการแก้ไขปัญหในช่วงวิกฤต (ธันวาคม - กุมภาพันธ์) ของแต่ละปี และการป้องกันและแก้ไขปัญหในระยะยาว

คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการด้านสิ่งแวดล้อม ทำการพิจารณาศึกษาเรื่องปัญหาของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เพื่อศึกษา วิเคราะห์และประมวลผลในเชิงลึกถึงสถานการณ์ปัญหาฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ผลกระทบที่เกิดขึ้น แหล่งที่มาของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$) การดำเนินการแก้ไขปัญหามาตราการดำเนินการแก้ไขปัญหของรัฐบาล และจัดทำข้อเสนอแนะในการแก้ไขปัญหต่อไปในอนาคต เพื่อประกอบการติดตาม เสนอแนะ และเร่งรัดการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยในแผนการปฏิรูปประเทศด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้กำหนดตัวชี้วัด ค่าความเข้มข้นของฝุ่นละอองขนาดเล็กในบรรยากาศลดลงเหลือ ๒๕.๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ภายใน ๕ ปี

ผลการพิจารณาศึกษาพบว่าฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ร้อยละ ๖๕ มีแหล่งที่มาจากแหล่งกำเนิดหลัก ๆ ๒ ประเภท ด้วยกัน คือ (๑) การคมนาคมขนส่งทางถนน โดยเฉพาะรถที่ใช้น้ำมันดีเซล และ (๒) การเผาชีวมวลประเภทต่าง ๆ ในที่โล่ง ซึ่งครอบคลุมถึงการเผาชีวมวลในที่โล่งในจังหวัดในพื้นที่ภาคกลางที่อยู่โดยรอบกรุงเทพมหานครและปริมณฑลด้วย ดังนั้น การที่จะแก้ไขปัญหฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$) ให้ได้ผลอย่างเป็นรูปธรรม จะต้องมุ่งเน้นไปที่การดำเนินมาตรการต่าง ๆ ที่จะส่งผลให้เกิดการลดการระบายฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$) จากแหล่งกำเนิดหลักทั้ง ๒ ประเภทนี้ อย่างยั่งยืน

จากการศึกษาวิเคราะห์แผนปฏิบัติการขับเคลื่อนวาระแห่งชาติ “การแก้ไขปัญหามลพิษด้านฝุ่นละออง” พ.ศ. ๒๕๖๒ – ๒๕๖๗ ที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบเมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๒ พบว่ามีมาตรการหลาย ๆ มาตรการในแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าว ที่ให้ความสำคัญกับการแก้ไขปัญหที่ต้นเหตุ คือ การลดการเกิดและปล่อยฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$) จากแหล่งกำเนิดต่าง ๆ ออกสู่อากาศในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และหากมีการดำเนินการตามมาตรการต่าง ๆ ที่กำหนดไว้ในแผนปฏิบัติการฯ ดังกล่าวอย่างจริงจังให้เกิดผลในทางปฏิบัติ จะสามารถนำไปสู่การป้องกันและแก้ไขปัญหฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน ($PM_{2.5}$) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและ

ปริมาณมลพิษในระยะยาวที่ยั่งยืนได้ในระดับหนึ่ง อย่างไรก็ตาม คณะกรรมการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม วุฒิสภา มีข้อเสนอแนะมาตรการสำคัญเพื่อให้การดำเนินการป้องกันและแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมาณมลพิษมีประสิทธิภาพและประสบความสำเร็จเพิ่มมากขึ้น ดังต่อไปนี้

๑) การดำเนินการแก้ไขปัญหาในระยะเร่งด่วนและในช่วงวิกฤตของทุกปี (อันวาคม - กุมภาพันธ์)

ต้องกำหนดมาตรการที่จะดำเนินการในแต่ละระดับสถานการณ์ของฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในช่วงวิกฤตเตรียมไว้ให้ชัดเจน เช่น มาตรการที่หน่วยงานจะดำเนินการเข้มงวดมากขึ้น เมื่อระดับ PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่าระหว่าง ๕๑ - ๗๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร มาตรการที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการจังหวัดปริมาณมลพิษในฐานะผู้บัญชาการเหตุการณ์ในพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญจะสั่งให้มีการดำเนินการ เมื่อระดับ PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่าระหว่าง ๗๖ - ๑๐๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และมาตรการที่จะเสนอให้นายกรัฐมนตรีพิจารณาสั่งการให้มีการดำเนินการ เมื่อระดับ PM_{2.5} เฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง มีค่ามากกว่า ๑๐๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ต่อเนื่อง โดยเริ่มจากมาตรการเบาไปหาหนัก เพื่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการได้ทันทีให้ทันต่อเหตุการณ์โดยมีมาตรการที่เสนอแนะ ดังต่อไปนี้

๑.๑) ต้องนำน้ำมันดีเซลเกรดปกติที่มีกำมะถันไม่เกิน ๑๐ ppm มาใช้ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมาณมลพิษให้มากที่สุด โดยมีราคาเท่ากับราคาน้ำมันดีเซลปกติ เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๓ เป็นต้นไป ทั้งนี้จากการทดสอบของกรมควบคุมมลพิษพบว่าระดับมาตรฐาน Euro 3 และรถระดับมาตรฐาน Euro 4 ที่ใช้น้ำมันดีเซล ที่ใช้งานอยู่บนถนน เมื่อเปลี่ยนมาใช้ น้ำมันดีเซลที่มีกำมะถันไม่เกิน ๑๐ ppm แทนการใช้น้ำมันดีเซลที่มีกำมะถันไม่เกิน ๕๐ ppm จะมีการระบายฝุ่นละอองลดลงร้อยละ ๒๐ และร้อยละ ๑๖ ตามลำดับ

๑.๒) การขยายพื้นที่และเวลาในการจำกัดรถบรรทุกขนาดใหญ่ตั้งแต่ ๖ ล้อ ขึ้นไป ที่ใช้น้ำมันดีเซล ไม่ให้เข้ามาภายในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมาณมลพิษ เช่น ภายในเขตถนนวงแหวนกาญจนาภิเษก โดยดำเนินการเป็นขั้นเป็นตอน คือ ในขั้นแรกห้ามเข้าในแต่ละวันสลับกันระหว่างรถที่มีทะเบียนรถลงท้ายด้วยเลขคู่และเลขคี่ ซึ่งจะสามารถลดจำนวนรถบรรทุกขนาดใหญ่ตั้งแต่ ๖ ล้อ ขึ้นไป ที่ใช้น้ำมันดีเซลที่เข้ามาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมาณมลพิษได้ร้อยละ ๕๐ ต่อวัน และหากสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ไม่ดีขึ้นและเข้าขั้นวิกฤต จึงดำเนินการในขั้นที่สองต่อไป คือ ห้ามรถบรรทุกขนาดใหญ่ตั้งแต่ ๖ ล้อ ขึ้นไปใช้น้ำมันดีเซลเข้ามาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมาณมลพิษทั้งหมด คือ ร้อยละ ๑๐๐

๑.๓) ให้เจ้าหน้าที่ของรัฐซึ่งทำงานที่มีลักษณะงานที่ไม่จำเป็นต้องเข้ามาทำงานที่หน่วยงาน สามารถทำงานจากสถานที่อื่นได้ โดยไม่จำเป็นต้องเดินทางเข้ามายังหน่วยงาน ซึ่งจะช่วย

ลดจำนวนรถที่เข้ามาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ทำให้แหล่งกำเนิดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ลดน้อยลง และการจราจรมีความคล่องตัวไม่ติดขัด รวมทั้งขอความร่วมมือภาคเอกชนให้ดำเนินการในทำนองเดียวกัน

๑.๔) ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดการติดขัดของการจราจร และบังคับใช้อย่างเข้มงวดจริงจัง เช่น ไม่ให้มีการจอดรถริมถนน คั่นพื้นที่ผิวการจราจรจากกิจกรรมต่าง ๆ ทำให้มีการจราจรคล่องตัวให้มากที่สุด เนื่องจากรถที่ใช้น้ำมันดีเซลจะมีการระบายฝุ่นละอองออกมามากขึ้นเมื่อการจราจรมีการติดขัดมากขึ้น

๑.๕) ดำเนินมาตรการต่าง ๆ เพื่อลดจำนวนรถที่ใช้สัญจรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยเฉพาะรถที่ใช้น้ำมันดีเซล ได้แก่ ส่งเสริมและสนับสนุนการเดินทางโดยใช้รถร่วมกัน การเดินทางโดยใช้ระบบขนส่งสาธารณะ การเดินทางโดยไม่ใช้รถยนต์ (Non-motorized Transportation, NMT) เช่น การเดิน การใช้รถจักรยาน และการใช้ยานพาหนะไฟฟ้า (Electric Vehicles) การจำกัดจำนวนและประเภทรถเข้ามาในกรุงเทพมหานคร เป็นต้น

๑.๖) ห้ามเผาชีวมวลทุกประเภทในที่โล่งโดยเด็ดขาดในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล และจังหวัดอื่น ๆ ในพื้นที่ภาคกลางโดยรอบกรุงเทพมหานคร โดยให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้รับผิดชอบ กำกับ และถ่ายทอดการปฏิบัติและการดำเนินการไปสู่หน่วยงานในระดับจังหวัดที่เกี่ยวข้องกับประเภทชีวมวลที่มีการเผาในพื้นที่รับผิดชอบและไปสู่อำเภอปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีเป้าหมายและตัวชี้วัดที่วัดผลได้อย่างเป็นรูปธรรมในทุกระดับ รวมทั้งมีการตรวจสอบ ติดตามและประเมินผลการดำเนินงานที่ใกล้ชิด เช่น มีการรายงานจำนวนจุดความร้อน (Hotspots) เชิงพื้นที่เป็นประจำทุกวัน ทั้งในรูปแบบสถิติตัวเลขและแผนที่ภาพถ่ายดาวเทียม

๑.๗) ให้คำแนะนำแก่ประชาชนในการใช้หน้ากากป้องกันฝุ่นละอองให้ถูกต้องเหมาะสมกับสถานการณ์ พบว่าหากมีการสวมใส่ให้ถูกต้องจะชะกับใบหน้า หน้ากากอนามัยสามารถป้องกันฝุ่นละอองขนาดตั้งแต่ ๐.๓ ไมครอน ได้ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๖๖ (จากการทดสอบของคณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์)

๑.๘) ในกรณีที่ปัญหาฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) รุนแรงเข้าขั้นวิกฤต สามารถนำมาตรา ๔๕ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาบังคับใช้ โดยมาตรา ๔๕ กำหนดไว้ว่า “ในพื้นที่ใดที่ได้มีการกำหนดให้เป็นเขตอนุรักษ์ เขตผังเมืองรวม เขตผังเมืองเฉพาะ เขตควบคุมอาคาร เขตนิคมอุตสาหกรรม ตามกฎหมายว่าด้วยการนั้น หรือเขตควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ไว้แล้ว แต่ปรากฏว่ามีสภาพปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อมรุนแรงเข้าขั้นวิกฤตซึ่งจำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขโดยทันทีและส่วนราชการที่เกี่ยวข้องไม่มีอำนาจตามกฎหมาย หรือไม่สามารถที่จะทำการแก้ไขปัญหาได้ ให้รัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเสนอต่อคณะรัฐมนตรีขออนุมัติเข้าดำเนินการเพื่อใช้

มาตรการคุมครองอย่างใดอย่างหนึ่งหรือหลายอย่างตาม มาตรา ๔๔ ตามความจำเป็นและเหมาะสม เพื่อควบคุมและแก้ไขปัญหาในพื้นที่นั้นได้” โดยกำหนดระยะเวลาที่จะใช้มาตรการคุมครองดังกล่าวในพื้นที่นั้น ทั้งนี้ มาตรการคุมครองตามมาตรา ๔๔ ประกอบด้วยมาตรการ อาทิ เช่น การห้ามการกระทำหรือกิจกรรมใด ๆ ที่อาจเป็นอันตราย หรือก่อให้เกิดผลกระทบในทางเปลี่ยนแปลงระบบนิเวศของพื้นที่นั้น จากลักษณะตามธรรมชาติ หรือเกิดผลกระทบต่อคุณค่าของสิ่งแวดล้อมศิลปกรรม การกำหนดวิธีจัดการ โดยเฉพาะสำหรับพื้นที่นั้น

๒) มาตรการระยะยาว

๒.๑) มาตรการลดการเกิดและปล่อยฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) จากแหล่งกำเนิด (มาตรการระยะยาว)

๒.๑.๑) การคมนาคมขนส่งทางถนน

(๑) ต้องลดสารกำมะถันในน้ำมันเชื้อเพลิง โดยเฉพาะน้ำมันดีเซล ให้เหลือไม่เกิน ๑๐ ppm ตามที่กำหนดในแผนปฏิบัติการฯ คือ ตั้งแต่ วันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗ ซึ่งกลุ่มอุตสาหกรรมน้ำมันในประเทศไทยเห็นด้วยแล้ว และพิจารณาใช้แรงจูงใจเชิงเศรษฐศาสตร์ เพื่อส่งเสริมให้มีการนำน้ำมันดีเซลที่มีสารกำมะถันไม่เกิน ๑๐ ppm มาจำหน่ายในเขตพื้นที่ กรุงเทพมหานครและปริมณฑลให้มากขึ้นโดยเร็วก่อนกำหนดวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๗

(๒) ต้องบังคับใช้มาตรฐานการระบายมลพิษอากาศระดับ Euro 6 สำหรับรถใหม่ขนาดเล็กและ Euro VI สำหรับรถใหม่ขนาดใหญ่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งรถที่ใช้ น้ำมันดีเซล ภายในปี ๒๕๖๕ โดยก้าวข้าม (Leapfrog) การบังคับใช้มาตรฐานระดับการระบายมลพิษอากาศระดับ Euro 5/Euro V ทั้งนี้เนื่องจาก รถที่ใช้ น้ำมันดีเซลมาตรฐานระบายมลพิษอากาศระดับ Euro 6/Euro VI จะมี ปริมาณการระบายฝุ่นละออง (PM) และก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (NOx) ต่ำกว่า รถที่ใช้ น้ำมันดีเซล มาตรฐานการระบายมลพิษอากาศระดับ Euro 5/Euro V เนื่องจากมีอุปกรณ์กรองฝุ่นละออง (Diesel Particulate Filter, DPF) และอุปกรณ์กำจัดก๊าซออกไซด์ของไนโตรเจน (Selective Catalytic Converter, SCR) ซึ่งมีประสิทธิภาพการกำจัดมลพิษสูงมากกว่าร้อยละ ๙๙

(๓) ควรเพิ่มจำนวนสถานีขนถ่ายสินค้าขนเมือง เพื่อลดจำนวนรถบรรทุกขนาดใหญ่ที่จะเข้ามาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

(๔) ต้องกำหนดให้รถโดยสารขนาดใหญ่ทั้งที่เป็นรถโดยสารประจำทาง และรถโดยสารไม่ประจำทางที่จะเข้ามาในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ต้องเป็นรถโดยสารไร้เขม่าควัน (Soot-Free Buses) ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง หรือรถโดยสารไฟฟ้า (Electric Buses) หรือรถโดยสารที่มีการระบายมลพิษอากาศเป็นไปตามมาตรฐานการระบายมลพิษอากาศสำหรับรถขนาดใหญ่ที่ใช้ น้ำมันดีเซล ระดับ Euro VI เท่านั้น

(๕) ต้องปรับเปลี่ยนรถโดยสารและรถบรรทุกขนาดใหญ่ที่ใช้น้ำมันดีเซลที่ภาครัฐใช้ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เช่น รถเก็บขนขยะ รถโดยสารและรถบรรทุกต่าง ๆ เป็นต้น เป็นรถโดยสารและรถบรรทุกไร้เขม่าควัน (Soot-Free Buses and Trucks) ที่ใช้ก๊าซธรรมชาติเป็นเชื้อเพลิง หรือรถโดยสารและรถบรรทุกไฟฟ้า (Electric Buses and Trucks) หรือรถขนาดใหญ่ที่ใช้น้ำมันดีเซลที่มีการระบายมลพิษอากาศเป็นไปตามมาตรฐานการระบายมลพิษอากาศสำหรับรถขนาดใหญ่ที่ใช้น้ำมันดีเซล ระดับ Euro VI เท่านั้น

(๖) ต้องเร่งออกกฎกระทรวงตาม มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ของพระราชบัญญัติจราจรทางบก พ.ศ. ๒๕๒๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม เพื่อกำหนดวิธีการตรวจรับรองรถที่ได้รับการซ่อมหรือแก้ไขให้มีควันดำเป็นไปตามมาตรฐานแล้ว ภายหลังจากที่ถูกสั่งเป็นหนังสือตาม มาตรา ๑๔๓ ทวิ ให้ระงับการใช้รถเป็นการชั่วคราวและให้เจ้าของรถหรือผู้ขับขี่ซ่อมหรือแก้ไขรถให้ถูกต้อง เนื่องจากมีควันดำเกินเกณฑ์ที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติกำหนดตาม มาตรา ๑๐ ทวิ แล้วให้นำรถไปให้หัวหน้า เจ้าพนักงานจราจร หรือผู้ที่ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติแต่งตั้งให้มีอำนาจตรวจรถตรวจรับรองตาม มาตรา ๑๔๔ วรรคหนึ่ง เมื่อได้รับใบตรวจรับรองแล้วจึงจะนำรถออกใช้งานในทางได้ ซึ่งในปัจจุบันนี้ยังไม่มีกฎกระทรวงตาม มาตรา ๑๔๔ วรรคสอง ดังกล่าว รถที่มีควันดำเกินค่ามาตรฐานจะเสียค่าปรับ ๑,๐๐๐ บาท เท่านั้น และยังคงสามารถใช้งานบนถนนต่อไปได้โดยที่ยังไม่ได้รับการซ่อมหรือแก้ไขให้มีควันดำเกินมาตรฐาน จึงไม่ได้มีผลต่อการแก้ไขปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลแต่อย่างใด

(๗) เพิ่มประสิทธิภาพในการตรวจสอบตรวจจับรถที่มีควันดำ โดยใช้เครื่องมือตรวจวัดการระบายมลพิษอากาศแบบอัตโนมัติจากระยะไกล (Remote Sensing) ซึ่งสามารถตรวจวัดการระบายควันดำจากท่อไอเสียของรถประเภทต่าง ๆ ที่ใช้น้ำมันดีเซล ในขณะที่วิ่งใช้งานอยู่บนถนนแบบ Real-time เมื่อวิ่งผ่านจุดที่ติดตั้งเครื่องมือไว้ โดยมีกล้องที่สามารถตรวจและบันทึกความเร็วของรถและบันทึกภาพรายละเอียดของป้ายทะเบียน สี และรุ่นรถ เพื่อเรียกตัวเจ้าของรถมาดำเนินการทางกฎหมายต่อไปในภายหลังได้ ทำให้สามารถตรวจสอบรถตรวจจับรถที่มีควันดำได้จำนวนมากในเวลาอันสั้น และไม่กีดขวางการจราจรเหมือนกับการตั้งด่านตรวจสอบตรวจจับบนถนน

(๘) ต้องปรับปรุงเครื่องมือและวิธีการตรวจวัดควันดำที่ใช้ในการตรวจสภาพด้านมลพิษประจำปีสำหรับรถที่ใช้น้ำมันดีเซล จากการใช้เครื่องมือตรวจวัดควันดำแบบกระดาชกรองและวิธีการตรวจวัดแบบเร่งเครื่องสูงสุดขณะที่รถอยู่เกียร์ว่างโดยไม่มีภาระ ที่ใช้อยู่ในปัจจุบันเป็นการใช้เครื่องมือตรวจวัดควันดำระบบวัดความทึบแสง และวิธีการตรวจวัดแบบมีภาระบนแชสซีไดนาโมมิเตอร์ (Chassis Dynamometer) เพื่อให้การตรวจวัดควันดำมีความถูกต้องมากขึ้นและสถานะของรถในการตรวจวัดมีความใกล้เคียงกับการใช้งานจริงบนถนน

(๙) ต้องปรับปรุงข้อกำหนดเกณฑ์อายุรถที่จะต้องผ่านการตรวจสภาพด้านมลพิษก่อนการเสียภาษีและต่อทะเบียนประจำปี จากเกณฑ์ปัจจุบันอายุตั้งแต่ ๗ ปีขึ้นไป ให้เร็วขึ้น เช่น เป็นอายุตั้งแต่ ๕ ปี ขึ้นไป และเป็นอายุตั้งแต่ ๓ ปี ขึ้นไป ตามลำดับ หรือตั้งแต่เมื่อสิ้นสุดระยะเวลารับประกันของบริษัทผู้ผลิต โดยเฉพาะรถที่ใช้ในเชิงพาณิชย์ซึ่งมีการใช้งานหนักเป็นประจำทุกวัน ควรต้องได้รับการตรวจสภาพด้านมลพิษหลังการจดทะเบียนและใช้งานครบ ๑ ปี โดยมีความถี่ของการตรวจสภาพด้านมลพิษอย่างน้อยทุก ๖ เดือน นอกจากนี้จะต้องทำการเชื่อมโยงส่งข้อมูลผลการตรวจวัดมลพิษแบบ Real-time ผ่านระบบ On-line ไปยังกรมการขนส่งทางบกโดยตรง เพื่อป้องกันการแก้ไขตัดแปลงข้อมูลผลการตรวจวัดให้ผิดไปจากความเป็นจริงโดยมิชอบ

(๑๐) สนับสนุนส่งเสริมการพัฒนา การผลิต และการใช้ยานพาหนะไฟฟ้า (Electric Vehicles) และการพัฒนาแบตเตอรี่ที่ใช้กับยานพาหนะไฟฟ้าอย่างจริงจัง รวมถึงโครงสร้างพื้นฐานของเครือข่ายสถานีอัดประจุ เพื่อให้ผู้ใช้ยานพาหนะไฟฟ้าสามารถเข้าถึงระบบอัดประจุได้อย่างทั่วถึงและสะดวก และใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ในการขับเคลื่อนให้เกิดผลขึ้นโดยเร็ว เช่น มาตรการทางภาษี มาตรการสนับสนุนทางการเงิน และมาตรการให้การส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น

(๑๑) การเปลี่ยนรถเครื่องยนต์เก่าทุกชนิดเป็นรถไฟฟ้าที่ใช้แบตเตอรี่เป็นแหล่งพลังงาน ซึ่งสามารถทำได้ทันทีในบริบทไทยและช่วงไทย โดยใช้เทคโนโลยีไทยร่วมกับเทคโนโลยีจากต่างประเทศที่มีความเชี่ยวชาญด้านรถไฟฟ้าที่ใช้แบตเตอรี่และความเชี่ยวชาญด้านแบตเตอรี่ วิธีนี้นอกจากสามารถลดมลพิษอากาศได้ทุกประเภท ซึ่งรวมทั้งฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) แล้ว ยังเป็นการลดขยะที่เกิดจากซากรถเก่าและใช้ทรัพยากรธรรมชาติที่คุ้มค่ามากขึ้นในลักษณะเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) ทั้งนี้ ภาครัฐจะต้องอำนวยความสะดวกให้มาตรการนี้เกิดขึ้นโดยเร็ว เช่น การสนับสนุนด้านภาษี การอุดหนุนทางการเงิน การจัดอุปสรรคในการจดทะเบียนและ/หรือต่อทะเบียนรถที่เปลี่ยนจากเครื่องยนต์เก่าเป็นรถไฟฟ้าที่ใช้แบตเตอรี่ การอบรมให้ความรู้แก่ช่างในชุมชน การมีเครือข่ายสถานีอัดประจุทั้งในเขตเมืองและนอกเมือง

(๑๒) เร่งรัดการพัฒนาเครือข่ายระบบขนส่งสาธารณะหลักให้ครอบคลุมพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลและระบบขนส่งสาธารณะรองที่เชื่อมโยงกัน สามารถนำผู้ใช้บริการไปสู่ระบบขนส่งสาธารณะหลักหรือจากระบบขนส่งสาธารณะหลักไปสู่จุดหมายปลายทางได้อย่างสะดวกสบายและปลอดภัยแก่ผู้ใช้บริการอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้รวมถึงการเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะโดยการเดิน และการใช้จักรยาน เพื่อสนับสนุนให้เกิดการลดการใช้รถส่วนบุคคลในการเดินทางได้จริง

๒.๑.๒) การเผาชีวมวลในที่โล่ง

(๑) ต้องดำเนินการให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยครบวงจรอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งในส่วนของการเก็บขน การใช้ประโยชน์ และการกำจัดอย่างถูกต้อง เพื่อลดการเผาขยะในที่โล่ง รวมถึงการติดตามตรวจสอบและดำเนินการทางกฎหมายกับผู้ลักลอบทิ้งขยะอย่างเข้มงวดจริงจัง

(๒) ต้องดำเนินการให้กรุงเทพมหานครและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกแห่งในเขตจังหวัดปริมณฑลและจังหวัดต่าง ๆ ในพื้นที่ภาคกลางออกเทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อควบคุมการเผาชีวมวลประเภทต่าง ๆ ในที่โล่ง และควบคุมมลพิษจากควันไฟ และฝุ่นละอองที่เกิดขึ้นจากการเผาดังกล่าว โดยให้ผู้ครอบครองที่ดินต้องรับผิดชอบทั้งทางกฎหมาย ผลกระทบ และความเสียหายที่เกิดขึ้น และดำเนินการบังคับใช้เทศบัญญัติหรือข้อบัญญัติท้องถิ่นดังกล่าวอย่างเข้มงวดจริงจัง

(๓) ต้องส่งเสริมการทำการเกษตรปลอดการเผาอย่างจริงจัง ให้มีการใช้ประโยชน์เศษวัสดุที่เหลือจากการทำการเกษตรกรรมประเภทต่าง ๆ โดยใช้กลไกและเครือข่ายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และกำหนดให้ทำการเกษตรปลอดการเผาเป็นเกณฑ์หรือองค์ประกอบภาคบังคับในการพิจารณามาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารและการปฏิบัติทางการเกษตรที่ดี (Good Agriculture Practices, GAP) และใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์ในการขับเคลื่อนให้เกิดการทำการเกษตรปลอดการเผาขึ้นโดยเร็ว เช่น มาตรการทางภาษี มาตรการสนับสนุนทางการเงิน และมาตรการให้การส่งเสริมการลงทุน เป็นต้น

(๔) ส่งเสริมให้มีการวิจัยและพัฒนา รวมทั้งการผลิตอุปกรณ์และเครื่องมือกลในประเทศ เพื่อใช้เก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตร การตัดสางกิ่งใบ การอัดมัดเป็นก้อน การไถพรวนลงดินสำหรับเศษวัสดุการเกษตร เช่น ใบอ้อย ฟาง เพื่อเพิ่มความสมบูรณ์ของดิน ลดการเผา ลดมลพิษอากาศ และเป็นแหล่งเชื้อเพลิงให้โรงไฟฟ้าโดยเฉพาะโรงไฟฟ้าชุมชน

(๕) ในกรณีที่จำเป็นต้องมีการเผาในภาคเกษตรกรรม ต้องพัฒนาระบบการบริหารจัดการในการจัดระเบียบการเผา เพื่อควบคุมปริมาณฝุ่นละอองที่เกิดขึ้น ณ เวลาหนึ่งเวลาใด ไม่ให้ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพอนามัย โดยคำนึงถึงสภาพอุตุนิยมวิทยาซึ่งมีผลต่อความสามารถในการกระจายของฝุ่นละอองในอากาศและขีดความสามารถของพื้นที่ในการรองรับฝุ่นละอองที่เกิดขึ้น และนำระบบดังกล่าวไปใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

(๖) กรมทางหลวง กรมทางหลวงชนบท และการรถไฟแห่งประเทศไทย ต้องควบคุมดูแลไม่ให้เกิดการเผาในเขตทางที่รับผิดชอบอย่างเข้มงวด

๒.๑.๓) ภาควิชาอุตสาหกรรม

(๑) กำหนดค่ามาตรฐานการระบายฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) สำหรับโรงงานอุตสาหกรรม รวมทั้งปรับปรุงค่ามาตรฐานการระบายมลพิษอากาศจากโรงงานอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ ให้เทียบเท่ากับมาตรฐานสากล

(๒) กำหนดให้มีการติดตั้งระบบตรวจวัดการระบายมลพิษอากาศที่ปล่อยแบบต่อเนื่องอัตโนมัติ (Continuous Emission Monitoring System, CEMS) สำหรับหม้อไอน้ำและอุตสาหกรรมประเภทที่มีการระบายมลพิษอากาศและเชื่อมโยงข้อมูลผลการตรวจวัดไปยังกรมโรงงานอุตสาหกรรม การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย และกรมควบคุมมลพิษ

(๓) จัดระบบการจัดการเพื่อการควบคุมมลพิษที่เกิดจากสถานประกอบการที่ไม่อยู่ภายใต้การบังคับของพระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติโรงงาน (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่ทำให้การประกอบกิจการที่มีการใช้เครื่องจักรมีกำลังรวมหรือกำลังเทียบเท่าไม่น้อยกว่าห้าสิบลำ หรือใช้คนงานน้อยกว่าห้าสิบคนโดยใช้เครื่องจักรหรือไม่ก็ตาม ไม่เข้าข่ายเป็นโรงงานอุตสาหกรรมตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน

(๔) ปรับปรุงคุณภาพน้ำมันเตา โดยลดปริมาณสารกำมะถันในน้ำเตา ซึ่งจะเป็นการลดปริมาณการระบายก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ที่จะถูกปฏิกิริยาเคมีในบรรยากาศเปลี่ยนไปเป็นอนุภาคฝุ่นละอองซัลเฟตที่มีขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5})

(๕) ไม่ให้มีการใช้ถ่านหินเป็นเชื้อเพลิงในโรงงานอุตสาหกรรมที่ตั้งอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล เว้นแต่จะต้องใช้ถ่านหินคุณภาพดี Bituminous Coal ที่มีปริมาณสารกำมะถันต่ำไม่เกินร้อยละ ๐.๕ โดยน้ำหนัก และมีการติดตั้งระบบควบคุมการระบายฝุ่นละอองที่มีประสิทธิภาพไม่ต่ำกว่าร้อยละ ๙๙.๙

๒.๒) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการมลพิษอากาศ

๒.๒.๑) ขยายเครือข่ายการติดตามตรวจสอบฝุ่นขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ที่ให้ข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้ ให้ครอบคลุมและเป็นตัวแทนของพื้นที่ต่าง ๆ ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลที่เหมาะสม เป็นไปตามหลักวิชาการ และเพียงพอกับความต้องการของประชาชน โดยมีระบบรายงานผลที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยให้มีการพัฒนาศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการในระยะยาวต่อไป รวมถึงการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงข้อมูลการติดตามตรวจสอบฝุ่นขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) กับเครือข่ายการติดตามตรวจสอบฝุ่นขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5})

อื่น ๆ ที่ผ่านการรับรองว่าให้ข้อมูลที่ถูกต้องเชื่อถือได้ตามเกณฑ์ที่หน่วยราชการกำหนด เพื่อให้มีข้อมูลระดับของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ครอบคลุมพื้นที่มากขึ้น

๒.๒.๒) พัฒนาระบบพยากรณ์คุณภาพอากาศ โดยเฉพาะสำหรับฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ที่มีความแม่นยำในเชิงพื้นที่และเวลาและเป็นที่ยอมรับได้ตามหลักวิชาการ เพื่อใช้ในการแจ้งเตือนภัยล่วงหน้า เตรียมการและกำหนดมาตรการไว้ล่วงหน้าสำหรับตอบสนองกับสถานการณ์ฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ที่จะเกิดขึ้น

๒.๒.๓) ออกข้อกำหนดสำหรับการตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) โดยเครื่องมือตรวจวัดแบบ Air Sensors ที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ และจัดทำข้อเสนอแนะการใช้เครื่องมือตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) แบบ Air Sensors รวมถึงการแปลผลที่ถูกต้อง และทำการเผยแพร่และจัดอบรมให้กับหน่วยราชการต่าง ๆ และประชาชนทั่วไป

๒.๒.๔) สนับสนุนให้มีการพัฒนาและผลิตเครื่องมือตรวจวัดฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ที่ราคาไม่แพง (Low Cost Air Sensors) โดยให้ข้อมูลผลการตรวจวัดที่ถูกต้องเชื่อถือได้และเหมาะสมกับวัตถุประสงค์ของการใช้งาน

๒.๒.๕) ปรับปรุงค่ามาตรฐานคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป สำหรับค่าความเข้มข้นเฉลี่ยรายปีของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) จากค่าปัจจุบัน ๒๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งเทียบเท่ากับค่าเป้าหมายชั่วคราว ระยะที่ ๒ (Interim Target-2, IT-2) ขององค์การอนามัยโลก ให้เข้มงวดขึ้นตามลำดับ โดยอาจจะเริ่มจากการปรับลดไปเป็น ๒๐ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร และไปเป็น ๑๕ ไมโครกรัมต่อลูกบาศก์เมตร ซึ่งเทียบเท่ากับค่าเป้าหมายชั่วคราว ระยะที่ ๓ (Interim Target-3, IT-3) ขององค์การอนามัยโลก ตามลำดับ และวางแผนงานและมาตรการเพื่อให้บรรลุค่ามาตรฐานใหม่ที่เข้มงวดมากขึ้น เพื่อเป็นการปกป้องสุขภาพอนามัยของประชาชนที่ดีขึ้น หลังจากนั้น จึงพิจารณาปรับค่ามาตรฐานสำหรับค่าความเข้มข้นเฉลี่ย ๒๔ ชั่วโมง ให้เข้มงวดขึ้นในภายหลังตามความเหมาะสมต่อไป

๒.๒.๖) พัฒนาดัชนีคุณภาพอากาศและสุขภาพอนามัย (Air Quality Health Index, AQHI) โดยเพิ่มมิติของผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยในดัชนีคุณภาพอากาศ (AQI) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน

๒.๒.๗) ศึกษาวิจัยเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องตามหลักวิชาการของแหล่งที่มาของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล โดยในขั้นแรกทำการบูรณาการและประมวลผลร่วมกัน (Meta-analysis) ของข้อมูลจากการศึกษาวิจัยที่ได้มีการทำมาแล้วเกี่ยวกับแหล่งที่มาของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑลและแหล่งกำเนิดของฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในพื้นที่ต่าง ๆ ที่มีผลต่อระดับฝุ่น

ละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และทำการศึกษาวิจัยเพิ่มเติมเพื่อให้ได้ข้อมูลที่ถูกต้องสมบูรณ์ตามความเหมาะสมต่อไป

๒.๒.๘) ปรับปรุงระบบการเก็บข้อมูลการเจ็บป่วยของประชาชนในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลให้สมบูรณ์ขึ้น เนื่องจากระบบฐานข้อมูลการเจ็บป่วยที่รวบรวมโดยกระทรวงสาธารณสุข เป็นข้อมูลการเจ็บป่วยที่รวบรวมจากโรงพยาบาลและสถานพยาบาลในสังกัดของกระทรวงสาธารณสุขเท่านั้น ไม่ได้มีการรวบรวมข้อมูลจากโรงพยาบาลและสถานพยาบาลเอกชน โรงพยาบาลสังกัดมหาวิทยาลัยต่าง ๆ โรงพยาบาลสังกัดกองทัพบก กองทัพเรือ และกองทัพอากาศ โรงพยาบาลและสถานพยาบาลขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากไม่มีระเบียบข้อกำหนดตามกฎหมายกำหนดให้โรงพยาบาลและสถานพยาบาลเหล่านั้นต้องส่งข้อมูลให้กับกระทรวงสาธารณสุขรวบรวมไว้ในฐานข้อมูลการเจ็บป่วย ทำให้สถิติข้อมูลการเจ็บป่วยในระบบฐานข้อมูลของกระทรวงสาธารณสุขขาดความสมบูรณ์โดยเฉพาะข้อมูลในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ไม่เพียงพอที่จะใช้ในการศึกษาวิจัยถึงความเชื่อมโยงระหว่างฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) กับการเจ็บป่วยของประชาชนที่เกิดขึ้นในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

๒.๒.๙) ศึกษาวิจัยผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5}) ในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และผลกระทบเชิงเศรษฐศาสตร์

๒.๒.๑๐) พัฒนาระบบบูรณาการข้อมูลสารสนเทศเชื่อมโยงข้อมูลคุณภาพอากาศในบรรยากาศโดยทั่วไป ข้อมูลการระบายมลพิษอากาศจากแหล่งกำเนิดประเภทต่าง ๆ และข้อมูลการเจ็บป่วย เป็นระบบข้อมูลขนาดใหญ่ (Big Data) เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการคุณภาพอากาศให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๒.๑๑) แก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นตามที่กำหนดไว้ในแผนการปฏิรูปประเทศที่จะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๕ ปี โดยเฉพาะหมวด ๔ การควบคุมมลพิษ ส่วนที่ ๔ มลพิษทางอากาศและเสียง และจัดทำประมวลกฎหมายสิ่งแวดล้อมหรือประมวลกฎหมายมลพิษ ในลักษณะเดียวกันกับประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ หรือประมวลกฎหมายอาญาที่มีอยู่ในปัจจุบัน หากจำเป็นอาจพิจารณาออกกฎหมายเฉพาะด้านเกี่ยวกับเรื่องมลพิษทางอากาศ

๒.๑.๑๒) มาตรการอื่น ๆ ได้แก่

(๑) ส่งเสริมการใช้น้ำมันไบโอดีเซล B10 และ B20

(๒) เพิ่มพื้นที่สีเขียวในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครและปริมณฑลให้ได้อย่างน้อยไม่ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานสากล คือ ๙ ตารางเมตรต่อคน และการปลูกต้นไม้ชนิดที่สามารถดูดจับฝุ่นละอองขนาดเล็กไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM_{2.5})

(๓) เสริมสร้างความพร้อมของระบบสาธารณสุขและเตรียมความพร้อมในการรับมือภาวะฉุกเฉินด้านสาธารณสุข

(๔) จัดทำคู่มือการเลือกและการใช้น้ำกากป้องกันฝุ่นละอองอย่างถูกต้องและเหมาะสม ปฏิบัติได้จริง ตลอดจนเผยแพร่ให้แก่ประชาชน

(๕) ปฏิบัติการห้ามรถเมื่อสภาพอากาศเอื้ออำนวย

(๖) ห้ามนำเข้ารถเก่าและเครื่องยนต์เก่าใช้แล้วจากต่างประเทศ

(๗) พิจารณาความเหมาะสมในการกำหนดอายุ/ระยะทางการใช้งานรถแต่ละประเภท โดยเฉพาะรถที่ใช้ในเชิงพาณิชย์ที่มีการใช้งานสูง